

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 10. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 22. november 2024

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 21. november 2024

1. Rådsmøde nr. 4063 (konkurrenceevne) den 28.-29. november 2024
Forelæggelse ved erhvervsministeren
Rådsmøde 4063 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 105 (kommenteret dagsorden)
2. Rådsmøde nr. 4065 (transport, telekommunikation og energi – transport) den 5. december 2024
Forelæggelse ved transportministeren
Rådsmøde 4065 – Bilag 1 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 105 (kommenteret dagsorden)
3. Siden sidst:
  - a) Orientering om præjudiciel sag C-573/22, Foreningen C m.fl.
Orientering ved skatteministeren
EUU alm. del (20241) – Bilag 105 (kommenteret dagsorden)
EUU alm. del (20222) – Bilag 89 (notat afgivelse af indlæg)
- L 4. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 1-2 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg
L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 4063 (konkurrenceevne – indre marked og industri) den 28. november 2024

1. Konkurrenceevnerådskonklusioner om Fremtidens Europæiske Konkurrenceevne
  - *Vedtagelse*
2. Bedre Regulering i Europa
  - *Politisk drøftelse*
3. Eventuelt
4. Siden sidst
  - a) Orientering om Net Zero Industry Act
KOM (2023) 0161
  - b) Orientering om Etablering af E-erklæring tbf. Udstationering af medarbejdere
KOM (2024) 0531

Alle dagsordenspunkter hører under Erhvervsministeriets ressort.

Rådsmøde nr. 4065 (transport, telekommunikation og energi – transport) den 5. december 2024

1. Europa-Kommissionens forslag til ændring af forordning (EF) 261/2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser, og forordning nr. 2027/97 om luftfartsselskabernes erstatningsansvar ved luftbefordring af passagerer og deres bagage
  - *Politisk drøftelse*
  - KOM (2013) 0130
    - EUU alm. del (20241) – Bilag 80 (Transportministeriets non-paper af 5/11-24)
    - Rådsmøde 3394 – transport, tele og energi – Bilag 7 (skriftlig forelæggelse af 9/6-15)
    - EUU alm. del (20131) – Bilag 302 (udvalgsmødereferat side 639 FO, forhandlingsoplæg forelagt 7/2-14)
    - EUU alm. del (20121) – Bilag 472 (udvalgsmødereferat side 1345 FO, forhandlingsoplæg forelagt 7/6-13)

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om passagerrettigheder i forbindelse med multimodale rejser
  - *Generel indstilling*
  - KOM (2023) 0752
    - EUU alm. del (20231) – Bilag 656 (udvalgsmødereferat side 46, senest behandlet i EEU 12/6-24)
    - EUU alm. del (20231) – Bilag 516 (udvalgsmødereferat side 33 FO, forhandlingsoplæg forelagt 12/4)

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 261/2004, (EF) nr. 1107/2006, (EU) nr. 1177/2010, (EU) nr. 181/2011 og (EU) 2021/782 for så vidt angår håndhævelse af passagerrettigheder i Unionen
  - *Generel indstilling*
  - KOM (2023) 0753
    - EUU alm. del (20241) – Bilag 96 (udvalgsmødereferat side 36 FO, forhandlingsoplæg forelagt 11/10-24)

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/106/EØF for så vidt angår en støtteramme for intermodal godstransport og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1056 for så vidt angår beregning af besparelser i eksterne omkostninger og generering af aggregerede data
  - *Fremskridtsrapport*
  - KOM (2023) 0702
    - EU-note (20231) – E 10 (EU-note af 4/12-23)
    - EUU alm. del (20231) – Bilag 525 (udvalgsmødereferat side 26 FO, forhandlingsoplæg forelagt 26/4-24)
    - EUU alm. del (20231) – Bilag 656 (udvalgsmødereferat side 46, senest behandlet i EUU 12/6-24)

5. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om den EU-dækkende virkning af visse frakendelser af førerretten
  - *Generel indstilling*
  - KOM (2023) 0128
    - EUU alm. del (20231) – Bilag 689 (udvalgsmødereferat side 20 FO, forhandlingsoplæg forelagt 28/6-24)

6. Eventuelt

7. Siden sidst

Alle dagsordenspunkterne hører under Transportministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 10. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 22. november 2024

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Henrik Møller (S), næstformand, Thorkild Holmboe-Hay (S), Christian Friis Bach (V), Karin Liltorp (M), Alexander Ryle (LA), Alex Ahrendt-sen (DF), Søren Søndergaard (EL) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Erhvervsminister Morten Bødskov, transportminister Thomas Daniel-sen og skatteminister Rasmus Stoklund.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 4063 (konkurrenceevne) den 28.-29. november 2024

Rådsmøde 4063 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 105 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg forelægger alle sager til orientering.

1. Konkurrenceevnerådskonklusioner om Fremtidens Europæiske Konkurrenceevne – Vedtagelse

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Det er næppe gået nogens næse forbi, at den europæiske konkurrenceevne står højt på den politiske dagsorden i EU. Vi har set Lettarapporten om det indre marked og senest en rapport fra Mario Draghi, der fokuserer på det. Vi har drøftet det flere gange her i udvalget, og det kommer vi også til i fremtiden.

EU er på afgørende punkter sakket bagud i forhold til USA og Kina, når det kommer til innovation og konkurrenceevne. Derfor er der på rådsmødet den 28. november 2024 lagt op til at vedtage rådskonklusioner om, hvordan vi styrker den europæiske konkurrenceevne på baggrund af Draghis anbefalinger.

Rådskonklusionerne samler sig om velkendte temaer, nemlig hvordan vi

- styrker det indre marked.
- reducerer administrative byrder.
- skaber bedre rammebetingelser for europæisk industri.
- styrker grøn omstilling og behovet for flere investeringer.

Rådskonklusionerne kommer i øvrigt i forlængelse af den såkaldte Budapesterklæring, som det Europæiske Råd tiltrådte den 8. november 2024.

Regeringens holdning

Regeringen deler analysen af, at Europas konkurrenceevne er under pres, og at der er behov for handling. Vi skal være bedre til at innovere, investere og producere.

For regeringen er det vigtigt, at den grønne omstilling ses som en forudsætning for EU's konkurrenceevne og ikke som en hæmsko. Det kræver store investeringer, og det er vigtigt at få flere private investeringer i spil.

Det skal også være nemmere at drive virksomhed i Europa, bl.a. ved at vi digitaliserer og automatiserer administrative processer.

De pointer er løftet i rådskonklusionerne, og derfor forventer regeringen at kunne tilslutte sig dem på rådsmødet.

Se debatten under rådsmødets punkt 2.

2. Bedre Regulering i Europa

– Politisk drøftelse

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Jeg forventer en drøftelse af, hvordan vi kan forenkle regler og fjerne byrder for europæisk erhvervsliv. Det er ikke en nem opgave, men den er meget vigtig. Vi risikerer, at europæiske virksomheder søger væk, hvis vi ikke bliver skarpere her, og vi risikerer at forværre Europas konkurrenceevne, som allerede er i alarmerende fald.

Regeringens holdning

Derfor er det en vigtig drøftelse. Der er ingen tvivl om, at det er helt centralt for regeringen at nedbringe byrder og gøre det nemmere at drive virksomhed, at konkurrere med lande som USA og Kina og at skabe vækst.

Konkret arbejder regeringen i tre spor for at nedbringe byrder fra EU-lovgivning:

- Det første spor er forenkling af nuværende regler, så EU-lovgivning bliver enklere for erhvervslivet.
- I det andet spor arbejder regeringen for ensartet og effektiv implementering ved at bruge mulighederne ved automatisering, standardisering og digitalisering, så virksomheder mødes af færrest mulige byrder.
- For det tredje arbejder regeringen for at forhindre fremtidigt bøvl for erhvervslivet ved at have et klart fokus på byrderne, når vi forhandler fremtidig lovgivning.

Et gennemgående problem for dansk erhvervsliv er, at digitalisering ikke er tænkt ind i EU-lovgivning fra start. Vi ser det særlig med de mange rapporteringskrav, der i de senere år er kommet fra EU-lovgivning.

Det betyder, at der er skabt 27 forskellige systemer for digital deling af virksomhedsdata. En dansk virksomhed skal derfor dele data på én måde og i ét format, når den handler med en svensk virksomhed, og på en anden måde og i et andet format, når den handler med en tysk virksomhed. Det er kort sagt mere bøvl, end det burde være, særlig for danske virksomheder, som i høj grad handler ud over landets grænser.

Derfor arbejder regeringen for, at EU har ét fælles system til datadeling- og rapportering, hvor data flyder let og enkelt. Det vil føre til store besparelser og gøre data mere brugbar for myndigheder. Det er pointer, jeg tager med mig til rådsmødet. For fremtiden er digital, og europæisk erhvervsliv skal også stå stærkt her.

Karin Liltorp (M): Jeg er ikke så bekymret for Danmarks tilgang til bureaukratiseringsdagsordenen, men det har fyldt meget, også her i udvalget. For et par uger siden sad vi næsten og græd i udvalget over et forslag fra EU, der nærmest handlede om, hvilke ugedage der skal holdes ledelsesmøder for at tage højde for implementeringen af lovgivningen. Det var på et detaljeniveau, som burde være fuldstændig ligegyldigt.

Digitalisering er én del af løsningen, men er der også nogen, der har fokus på at tage fat om ondets rod, så lovgivningen skal igennem et hårdt filter? Vi må og skal simpelt hen ikke implementere

på den måde. Én ting er de gode hensigter, men hvad kan man konkret gøre for at lave om på måden, man laver lovgivning på? Kan vi fra dansk side gøre noget for at sikre os, at det går den rigtige vej? Jeg ved, at vi fra dansk side har det rigtige fokus, og at vi er interesseret i minimumsimplementering osv., men det er svært med minimumsimplementering, hvis der står klokkeklart, at vi skal implementere på en helt præcis måde.

Christian Friis Bach (V): Det er en række meget store og vigtige drøftelser for Europas fremtid, og vi glæder os til at være en del af det her i Europaudvalget.

Det store dyr i åbenbaringen er disse vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse (IPCEI), som bliver det store spørgsmål. Vil ministeren sætte flere ord på det? Ministeren siger, at den grønne omstilling er en vigtig forudsætning, og det kan vi sagtens blive enige om. Forsvar og sikkerhed er også en helt afgørende strategisk prioritering. Men der kan komme en masse andre spørgsmål. Den tyske bilindustri og andre dele af den europæiske industri er for Danmark nok ikke helt en strategisk prioritet. Hvordan går vi til det spørgsmål?

Ministeren nævner, at der kan gælde forskellige eksportregler under det samme direktiv, og det er en generel problemstilling. Ved direktiver kan vi få 27 forskellige implementeringer i Europa. Vi burde måske i virkeligheden lave en strategi om, at vi hellere vil have forordninger, for så får vi mere ens implementering på tværs af Europa. Skal vi fra dansk side i stigende grad prøve at sikre en mere ens implementering og dermed gå forordningsvejen i stedet for en direktivvej?

Theresa Scavenius (UFG): Konkurrenceevne er et interessant spørgsmål. Ministeren siger, at vi skal producere og innovere mere, hvilket vi alle sammen er enige om, men spørgsmålet er, hvordan vi gør det, og hvad lever vi af i øjeblikket, både i dansk og europæisk perspektiv. Noget har handlet om fossil energi, som har været relativt billigt, fordi vi har brugt mange årtier på at investere i det. Vi har haft lave omkostninger, fordi man kan flytte meget produktion til lande, som har meget, meget lave lønninger, og vi har i det hele taget et ret liberalt forhold til ressourcetræk, bl.a. i forhold til landbrugspolitik.

I Danmark har vi også en erhvervsretning af uddannelse og forskning, som er en måde at fremme vores konkurrenceevne på ved at sørge for, at uddannelse og forskning hjælper virksomhederne. Det er det, vi gør i øjeblikket. Derudover har regeringen en stærk korporatistisk tilgang til politik: Alt skal foregå meget tæt på erhvervsaktørerne. Det interessante er, at Draghis og Lettas pointer er det modsatte – deres pointer handler om fri forskning, mere uddannelse og om mere grøn energi. Derfor bliver det så forvirrende, når regeringen siger, at vi skal ændre vores konkurrenceevne, men svaret er ikke det, som Letta og Draghi siger, men derimod at vi skal have flere private investeringer, vi skal reducere flere byrder, og vi skal fjerne flere barrierer ved deregulering, f.eks. som regeringen er i gang med i øjeblikket i forbindelse med svineproduktion. Hvad tænker ministeren om, hvad vi lever af i øjeblikket, hvor vi har været, og hvad vi skal have ændret? Der er ikke overensstemmelse imellem det, Letta og Draghi foreslår versus det, regeringen står for.

Hvad kommer der til at stå i rådskonklusionerne? Hvad er den europæiske position i forhold til at forstå konkurrenceevne? Von der Leyens position er meget blandet. Der er blevet droppet mange grønne forslag, og der er fokus på byrdelettelser, som typisk resulterer i færre miljøkrav, f.eks. i forbindelse med udbetalinger af landbrugsstøtte. Men der er også fokus på mere cirkulær økonomi.

Vi har lige diskuteret lægemiddelpakken, som i høj grad handler om, hvordan vi innoverer medicin, og sundhedssektoren har stået stærkt i Europa, men den står nu svækket i forhold til både Kina og USA. Og hvad er svaret? Fremmer vi innovation ved at åbne op og skabe større konkurrence mellem store og små, eller er det at sikre, at de store har længere beskyttelsesperioder, så de har et økonomisk incitament til at udvikle ny medicin? Det er et aktuelt eksempel på, at vi helt konkret på sundhedsområdet taber konkurrenceevne nu. Er svaret bare at byrdelette, eller er det f.eks. at satse på forskning og uddannelse på en anden måde?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Karin Liltorp: Regeringens tilgang er at få langt stærkere fokus på nældens rod. Flere spørger til mere eller mindre det samme, som kan koges ned til, at Draghirapporten ligger og brænder på bordet i Bruxelles, og alle ved, at der er et problem. Jeg oplever, at der er meget, meget stort fokus på det. Man ved, at Draghis konklusioner er relevante at få diskuteret og har en meget stor grad af sandhed i sig. Han rammer faktisk helt plet: Vi taber konkurrenceevne, vi har et innovationsgab i forhold til især USA, virksomheder rykker til USA og Kina, og byrder, bureaukrati og bøvl står alt for ofte i vejen. Virksomhederne kigger ind i kortere sagsbehandlingstider, kortere godkendelsesprocedurer og nu enorme statsstøtteprogrammer til at understøtte både produktion og afsætning af produkter, som man særlig på det grønne kan få enorm statsstøtte til i USA. Der er ingen tvivl om, at det er meget aktuelt, og det står meget klart i Kommissionens udspil, at der er enorme udfordringer.

Vi har igennem flere år diskuteret bedre regulering i EU. Nu skal vi have gjort noget ved det. Vi har nogle helt klare fordele fra dansk side, som vi kan spille ind med, f.eks. automatisering og digitalisering. Langt hovedparten af al kommunikation mellem virksomheder og myndigheder i Danmark er jo digital. I andre lande i Europa er det meget mindre.

Hvis vi fra starten kan have fokus på digitalisering og automatisering af de ting, vi vil vedtage, kan vi få det gjort i implementeringen af det, og virkningen vil være langt mere effektiv. Det arbejder vi med. Det gode er, at der er bred opbakning til den dagsorden. Kommissionsformanden fortjener ros for at have sat det allerøverst på dagsordenen. Det kan man bl.a. høre i hendes tale til Europa-Parlamentet, og i hendes mission letters til kommissærerne står det meget klart, at det er en bunden opgave for Kommissionen. Det er rigtig godt. Vi har meget, vi spiller ind med i den sammenhæng, og det arbejder vi på hele tiden. Vi samler alliancer. Det er ikke det sværeste område at samle alliancer på nu, så det er rigtig godt, nu skal vi bare have noget ud af det.

Til Christian Friis Bach: Man kan altid diskutere forordninger og direktiver, men jeg har mest fokus på at få det til at virke konkret. Vi har talt om bedre regulering i mere end et årti i Europa. Nu er der grund til at gøre noget ved alle kravene – ikke at starte en kæmpe stor diskussion om, hvordan man skal styre det fremover.

Fra dansk side er vi åbne over for instrumenter, der kan gøre EU både stærkere og mere konkurrencedygtig. Vi skal selvfølgelig også være opmærksomme på, at offentlige midler ikke er nok. Vi er nødt til at mobilisere privat kapital, og vi er nødt til at sikre, at det får et stærkere fokus. Det kan man også læse i Draghis rapport og hos Kommissionen, og vi arbejder med det fra dansk side. Vi har spillet et finansieringsforslag ind som svar på det, og der er pæn lydhørhed over for det forslag. Der mangler privat risikovillig kapital, så man kunne skubbe det yderligere i gang ved, at man i stedet for – som nu – at læne sig op ad statsgaranti, så læner man sig op ad en EU-facilitet som en

del af en ny europæisk garantimodel. Sådant en EIFO-model (Danmarks Eksport- og Investeringsfond) er ukendt i Europa. Tyskerne har noget, der minder om det. Der kører en diskussion om de forskellige finansieringsbidrag, og dette kunne være en mulighed til at tiltrække mere privat kapital, som er det, der er fokus på her. Der spiller de vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse selvfølgelig en hovedrolle.

Til Theresa Scavenius: Jeg har bladret lidt i Draghirapporten, og grundlæggende mener han, at vi er i ret store problemer. Ud fra hans svar på problemerne er Danmark spot on. Regeringen har inden for de sidste par måneder præsenteret og fået vedtaget initiativer, som skal lukke vores innovationsgab, bidrage til at fremme flere investeringer i iværksætteri, bidrage til at fremme de næste skridt fremad i anvendelsen af ny teknologi samt bidrage til at mindske bureaukrati, bøvl, sagsbehandlingstider og godkendelsesprocedurer for etablering af virksomheder.

I går lancerede vi en life science-strategi, og hvis alt går vel og industrien følger det, de har sagt, vil de med strategien fordoble vores life science-eksport fra 175 mia. kr. i 2024 til 350 mia. kr. i 2030. Det er et eksempel på, at vi skal gøre det, Draghi siger, nemlig at styrke vores industrielle styrkepositioner, og life science er en kæmpe industriel styrkeposition for Danmark.

I går præsenterede vi også en rød løber for produktionsvirksomheder, som grundlæggende handler om Draghis pointer. Udenlandske virksomheder, som kommer til Danmark, skal have op til 20 forskellige myndighedsgodkendelser, inden de får lov til at stikke spaden i jorden. Vi skal have sagsbehandlingstiderne ned, og vi skal have lavet industripakker, så de ved, hvor de skal etablere sig, hvilket er det element, vi præsenterede i går. Derudover præsenterede vi den største iværksætterstrategi, der er lavet, lige før sommerferien 2024. 1,2 mia. kr. fra 2030 og frem gør, at vi får skabt et endnu bedre økosystem på nogle ret afgørende områder. I forgårs åbnede vi Quantum House Denmark, som nu bliver beskrevet som et epicenter for kvanteteknologi med rødder til Niels Bohr Institutets fantastiske forskning. Jeg synes, man skal tage ud og se det på Nørrebro. Det er et fantastisk center, som samler internationale forskere om denne nye, spændende teknologi. Og ikke mindst er det lykkedes ved både offentlig, privat og fondsfinansiering at tiltrække verdens vel mest værdifulde firma, nemlig NVIDIA, til at investere i supercomputerchips til Danmark. De har valgt Danmark, fordi vi er digitale og har masser af data, der kan bruges, vi er stærke på life science, og vi har et utrolig omstillingsparat samfund. Spørger man Draghi, ville han vinge de fem emner af, så jeg synes faktisk, at vi står ret godt. Jeg er altså ikke helt så negativ som Theresa Scavenius.

Alexander Ryle (LA): Det er rigtig positivt, at der nu er kommet fokus på at styrke konkurrencen og fjerne bureaukrati, for det er der rigtig meget af i Bruxelles, ligesom der også er det herhjemme. Hvordan vil man konkret opgøre byrdereduktionen for erhvervslivet? Er det på antal regler, på timer man bruger på bureaukrati eller på erhvervsøkonomiske omkostninger? Bliver det en del af diskussionen at kigge på, hvor mange administrative medarbejdere, der er i EU-systemet? At rulle stigningen i antal ord i direktiver og forordninger tilbage? Og måske ligesom Liberal Alliance har foreslået i Danmark, at man fjerner to gamle regler, når man indfører en ny. Vil man kigge ind i den slags?

Draghi anbefaler at udføre konkurrencetjek, hvor man kigger på beskæftigelse, omkostninger, arbejdsforhold osv. på fremtidig EU-lovgivning. Hvad er regeringens holdning til også at gøre det på eksisterende EU-lovgivning og lovgivning, der er ved at blive færdigbehandlet nu?

Søren Søndergaard (EL): Ingen i denne verden er imod, at man fjerner overflødige regler, og bestemte heller ikke, at man øger produktiviteten, for det skaber grundlaget for, at vi kan lave et bedre velfærdssamfund og måske sætte arbejdstiden ned. Men jeg vil gerne sætte spørgsmålstejn ved den forfaldshistorie, der bliver fremlagt. Ministeren brugte ordene alarmerende forfald om vores konkurrenceevne. Det gør Draghirapporten også f.eks. i forhold til USA. Måske er det interessant at kigge på konkrete tal frem for lyrik. I perioden 2013-2024 havde EU et højt og helt konsistent overskud på handelsbalancen på 2,5-3 pct. af bnp i forhold til USA med undtagelse af årene med covid-19. IMF (Den Internationale Valutafond) har lavet fremskrivninger til 2028, hvor man estimerer et overskud på over 2 pct. hvert år. Aktuelt kan man kigge på handelsbalanceoverskuddet i første kvartal af 2024 i forhold til USA, som var på 18 mia. euro. Ifølge IMF er der ikke noget, der tyder på, at det forsvinder. Det er vel også derfor, Trump satser på at lægge told på europæiske varer for at kunne klare sig i konkurrencen med europæiske varer.

Et andet parameter er produktiviteten. Draghi går i sin rapport tilbage til 1999, hvor han finder en kæmpe forskel i produktiviteten imellem USA og Europa. Havde Draghi brugt året 2009 som udgangspunkt og undersøgt forskellen mellem produktiviteten i 2009 og frem til i dag, så er virkeligheden, at stigningen i produktiviteten er stort set ens.

Når handelsoverskuddet er permanent stort i forhold til USA og produktiviteten er stort set ens, hvordan viser det alarmerende forfald i konkurrenceevnen sig så i tal?

Theresa Scavenius (UFG): Ministeren refererer til mobilisering af private investeringer. Ministeren kunne også have nævnt forsvarsindustriområdet, som også bliver større i øjeblikket. Men det svarer ikke på, hvad vi konkurrerer på, og hvad vores konkurrencefordel er fremadrettet. Ændrer momentane øgede investeringer på den grundlæggende forståelse af, hvad vi konkurrerer på? Vi kan ikke rigtig komme længere ned i lønninger, og vi kan ikke trække mere ud af naturen, så hvor skal vi gøre det henne?

Spørgsmålet er, hvordan vi skaber en bedre grøn omstilling i forbindelse med investeringerne. Min bekymring er, at meget af det, der bliver betragtet som bureaukrati og bøvl, faktisk er vores miljø- og klimaregulering, som man deregulerer for at fremme en mere kortsigtet konkurrenceposition. Det ser man bl.a. på landbrugsområdet i øjeblikket, hvor der kommer dereguleringer af svineproduktion. Man kunne også vælge ikke at beskytte en gammel industri. I europæisk perspektiv er vi i en position, hvor man på grund af korporatismen er meget tæt på de store eksisterende aktører. I Tyskland er man tæt på bilindustrien, og den beskytter man med næb og klør, selv om den industri ikke længere har de bedste produkter på hylderne – det er hverken dem, forbrugerne helst vil have, eller dem, der er mest rene. På samme måde beskytter vi i Danmark en ineffektiv landbrugsproduktion, som bliver ved med at skulle støttes for at kunne have de slagterier, der faktisk ikke er nogen bæredygtig økonomi i længere. Hvordan kommer man ud af den måde at agere på, hvor vi beskytter den kortsigtede konkurrenceevne, så vi i højere grad får skiftet gear og kigger frem mod, hvad vi skal konkurrere på om 10-15 år?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Alexander Ryle: Byrdereduktion er en central kerne-diskussion. Grundlæggende er ingen uenige i, at der er behov for at se på det. Vi har på en række områder brugt de gode danske eksempler på digitalisering og automatisering. Eksempelvis har vi et stort projekt om automatisk erhvervsindrapportering, som for virksomhederne giver en estimeret reduktion på 3 mia. kr. i administrative omkostninger. Vi bruger eksemplerne, og det er ikke vanskeligt at finde allierede til at få gjort noget ved det. Vi arbejder videre med digitalisering og automatisering, og hvordan man kan tænke det ind allerede i udarbejdelsen af ny lovgivning – hvordan kan man gøre implementering af lovgivning nemmest muligt?

Hvad angår konkurrencetjekket, er vores holdning helt klart, at vi skal se på konsekvenserne, når der bliver forhandlet og også langt tidligere, end man har gjort indtil nu, så vi får fokus på, om det virker på den måde, vi ønsker det skal virke, om det er nemt at implementere, og om det bringer Europa og europæisk erhvervsliv fremad. Vi er også klar til at se på eksisterende lovgivning. Det arbejder vi med, når vi taler om behovet for evalueringer. Der skal vi kigge på det med de briller også.

Alexander Ryle spørger også til opgørelse af byrdereduktioner. Von der Leyen skal have ros for, at hun vil reducere rapporteringsbyrderne med 25 pct. samlet og 35 pct. for smv'er, hvilket er ret markante tal. Nu venter vi på at få konkrete planer på bordet. Det, vi samlet set bruger som beregningsfaktor, er de erhvervsøkonomiske konsekvenser. Når det handler om ansatte, er det en budgetsag, som også kommer ud af det kommende budget. Grundlæggende fornemmer jeg en enighed – også her i udvalget – om vigtigheden af fokus på at blive mere konkrete på, hvad bedre regulering betyder, efter vi har snakket om det i flere år. Der er sat kraftige spor i gang, som vi arbejder med.

Søren Søndergaard reagerer på mit udtryk om, at Europa på nogle områder er i alarmerende forfald. Det hele er bestemt ikke skidt. Europa klarer sig rigtig godt på en række områder og er stadig væk en af verdens stærkeste økonomier. Men der er strukturelle træk, som også Draghi beskæftiger sig med, som er ret klare, og det er årsagen til, at det bestemt er vigtigt at se på, hvad man kan gøre for at forbedre Europas konkurrenceevne. Det er bl.a. med til at underbygge, at der er udfordringer, når man ser på, hvor de verdensførende forskningsmiljøer inden for nyere teknologier er henne. Det er i USA og i Kina. Ser man på investeringer i grøn omstilling, er der ingen tvivl om, at den amerikanske IRA (Inflation Reduction Act) er en magnet. Man skal ikke tale med særlig mange virksomheder for at finde ud af det. Kina er også på mange måder et land, som investerer voldsomt i grøn energi. Pengene er der til det i EU-systemet, og der er sat store beløb af til grønne strategiske investeringer og grønne samarbejder, men erhvervslivet oplever, at det er svært at komme til, apropos snakken om byrder og afrapporteringskrav. Det er lettere for virksomhederne at få tilskud og bidrag til etablering af grøn industriproduktion både i USA og i Kina.

Ser man på de berømte unicorns, som man har tendens til at bruge som billede på evnen til at skalere virksomheder, så er virkeligheden den, at to ud af tre af verdens aktive unicorns er placeret i USA. 40 af de unicorns, som er skabt i Europa i perioden 2008-2024, har flyttet deres hovedkvarter ud af Europa, størstedelen er flyttet til USA.

Hvad angår kritiske teknologier, skal vi have større forsyningssikkerhed i Europa, hvilket er grunden til, at vi har vedtaget forordningen om kritiske råstoffer. Virkeligheden er bare den, at Kina sidder på en meget stor del af verdens kritiske teknologier.

Forskning, grøn omstilling og succesfulde unicorns er altså tre områder, hvor Europa halter efter. Det er det, Draghi beskæftiger sig med, og regeringen er helt enig i, at der er behov for at få sat mere fokus på det. Konkurrencen er sindssygt hård på det område, og der er behov for at få tallene vendt.

Theresa Scavenius spørger, hvad vi skal konkurrere på. Vi har taget initiativer som life science-strategien, rød løber for produktionsvirksomheder, iværksætterstrategien osv., og det handler grundlæggende om at stille dansk erhvervsliv bedre. Nogle EU-lande trænger til at investere mere i digitalisering og automatisering, også af industriproduktionen. Nogle lande er også klemte af et enormt pres fra statsstøttede produkter, som kommer ind over EU's grænser, og en energifafhængighed, eksempelvis stadig væk af Putins fossile brændsler.

I Danmark er vi så heldige, at vi på mange måder er kraftigt på vej ud af det. Vi har investeret i digitalisering, automatisering, grøn omstilling, energi og uafhængighed, som gør, at Danmark har fordelagtige styrkepositioner i forhold til industriproduktionen i Europa. Det er særlig en fordel på det grønne område. Styrkepositionerne dækker over life science, biosolutions, robotter, droner, energieffektiviseringer, pumper, vind og projekter inden for CO₂-lagring fra universitetet i Aalborg. Danmark er i den absolutte verdenselite inden for disse teknologier, fordi vi har skabt økosystemer og miljøer med mulighed for at sikre investeringer. Vi har en meget klar retning for, hvad vi vil leve af. Og dem, som lever af det, er lønmodtagerne. I disse industrier har Danmark flyttet tusindvis af 3F'ere, medlemmer af Dansk Metal og ingeniørfamilier ind i nye, sikre, grønne job. Det har givet højere indkomster, mere produktivitet og et bedre liv for de familier, fordi de har fået flere penge imellem hænderne. Det synes jeg ikke er nogen dårlig vej at gå.

Theresa Scavenius (UFG): Det er rigtigt, at vi har masser af styrkepositioner, og det er virkelig godt, men det gør også, at vi godt kan kigge på alle de steder, hvor det ikke går godt, og hvor vi kan optimere. Vi kan have høje forventninger til os selv, netop fordi vi kan håndtere meget i forhold til andre. Vi bruger mange penge på at fastholde gamle industrier, som ikke har særlig høj grad af effektivitet længere, bl.a. via landbrugspolitikken. Det handler om, hvorvidt man tænker kortsigtet eller langsigtet. Via fiskeripolitikken støtter man erhvervslivet i at fange en fisk i morgen, men problemet er, at mange af fiskene er ved at uddø. Hvis vi fanger den sidste fisk, som man kan tjene på i dag, så er der ingen fisk i fremtiden. Så diskussionen er, om vi skal støtte nogen for at tjene penge i dag eller om 10 år? Jeg frygter, at vi har et for stærkt fokus på at give de eksisterende store interesser bedre vilkår – det gælder ikke alle brancher, f.eks. ikke den digitale branche, men landbruget og det grønne område. De bedre vilkår til de eksisterende store interesser forhindrer, at man skaber mere innovation og konkurrencekraft andre steder.

Forskningsmiljøer er endnu et område, hvor vi går i en forkert retning. Hvordan skaber man et stærkt forskningsmiljø i Europa? Draghi siger, vi mangler stærke universiteter, og at vi løser det ved at sætte forskning og uddannelse mere fri. Vi gør det modsatte i Danmark, hvor vi hele tiden strammer den politiske styring og den kortsigtede erhvervsretning. Forstærkelse af innovationsmiljøer kræver, at man tør frisætte dem. På den måde kan vi på den lange bane vi få Nobelpriser og

alt det, vi ikke kan forudsige. Det er eksempler på, hvordan den nuværende regering trækker i den forkerte retning på forskellige områder.

Ministeren fik sagt, at bedre regulering også handler om byrdelettelser. Jeg ser det sådan, at det handler mere om, hvordan vi udøver god forvaltningskik. Hvordan sikrer vi transparens, adgang til offentlige dokumenter, at det er evidensbaseret, at der er evalueringer, konsekvensrapporter osv. samt inddragelse af interessenter? I dansk kontekst er vi gode til at inddrage interessenter, men vi slækker alt for meget på alt det andet. Jeg er ret bekymret for lovkvaliteten, fordi der er for lidt evidens i meget af politikken, og man har for lidt fokus på konsekvensrapporter. Det giver meget tilfældige processer, som i virkeligheden fører til mere bureaukrati og tunge processer uden at opnå formålet med det. Hvad er ministerens holdning til at bruge dagsordenen for bedre regulering på en måde, hvor det ikke bare handler om at tænke det som erhvervs politik, men tænke det mere i et lovkvalitetsperspektiv, der sikrer transparente og administrativt lette processer, hvor det er klart, hvorfor man gør det, og hvad formålet er?

Christian Friis Bach (V): Jeg vil opfordre regeringen til at se på, hvordan vi hjælper virksomhederne med at implementere lovgivning. Når EU indfører retningslinjer, laver regeringen straks en støtteordning gennem erhvervshusene, hvor man hjælper virksomhederne med at implementere dem. Det er enorme mængder af bureaukrati oven på bureaukrati. Det giver ansøgninger, tidsregistreringer, skemaer, refusionsanmodninger osv. Jeg vil opfordre regeringen til at vende det fuldstændig om og i stedet for lave bonusordninger. Hvis virksomheder kan certificeres til at overholde retningslinjerne, kan de få et kontantbeløb.

Alexander Ryle (LA): I samlenotatet står der, at øvrige medlemslande har været kritiske. Det drejer sig om uenigheder mellem landene i balancen mellem den grønne omstillings rolle i forhold til EU's konkurrenceevne, finansieringstiltag og valg af sektorspor. Liberal Alliance er ikke særlig meget for en strategi, hvor man udpeger specifikke sektorer, som vi politisk tror mere på end andre, men hvilke sektorer ser regeringen som særlige styrkepositioner, der bør prioriteres ud fra et dansk eller europæisk perspektiv, nu hvor vi er gået ned ad den vej? Bilspektoren bliver nævnt i notatet som en af de sektorer, man bør prioritere. Hvad er regeringens holdning til kritikken?

Der står også i samlenotatet under regeringens generelle holdning: »Offentlige midler bør især understøtte mobilisering af private investeringer inden for strategisk vigtige teknologier, såsom grønne teknologier.« Er offentlige midler ikke bare et andet ord for statsstøtte? Enten ved man godt, at det ikke lyder så godt, og ellers må det være, fordi der ligger mere i det. Man kan lave statsstøtte på mange måder. Den mindst skadelige måde ville være at have lavere virksomhedsskatter, og det ville nok være det mest effektive værktøj. Man kan selvfølgelig også gøre en masse andet for at styrke lysten til at investere. Ministeren nævnte hurtigere godkendelsesprocesser, som også er rigtig vigtigt, men ellers handler det om lavere virksomhedsskatter. Man bør kigge på, hvad Irland gjorde, der trak rigtig mange virksomheder og arbejdspladser til Irland og satte gang i deres økonomi. EU bør lade sig inspirere af den stil i stedet for at poste en masse penge i specifikke sektorer, man mener er de rigtige.

Søren Søndergaard (EL): Jeg tillader mig at tolke ministerens svar på den måde, at ministeren mener det *kommende* alarmerende forfald i konkurrenceevne, for forfaldet har altså ikke vist sig

endnu i de tal, man normalt måler konkurrenceevnen på. Men man skal selvfølgelig være opmærksom på fremtiden, og der er da ingen tvivl om, at vi skal lære af USA's, Kinas og andres statslige intervention i samfundsøkonomien med investeringer i f.eks. forskning og infrastruktur.

Europaudvalget var i Silicon Valley for et par år siden og så en såkaldt supercomputer, og da vi kom hjem, spurgte vi, om Danmark også skulle have en supercomputer. Svaret var, at der allerede var en supercomputer i EU, vi kunne deles om. Danmark har for nylig fået en, og det er godt, men det viser, at der bestemt er ting, som kan gøres, for at bringe os op på et højere niveau, og der skal vi være mere aktive. Alt det er vi helt enige i. Men det gør mig bange, at man laver en forfaldshistorie, samtidig med at vi i første kvartal af 2024 havde et overskud i forhold til USA på 18 mia. euro på handelsbalancen. Forfaldshistorien kan lede til panikløsninger, og vi har før set, hvad det betyder. Vi havde nøjagtig den samme proces under Kommissionen med José Manuel Barroso som kommissionsformand i 2009-2011. En lang række af de første tiltag fra Barrosokommissionen handlede om at forringe arbejdsvilkårene for lønmodtagerne. Det gjaldt helt ned til et niveau, hvor registrering af, hvilke kemikalier der var i frisørernes remedier, skulle fjernes, for det var en forhindring for effektivt at kunne udvikle frisørfaget – til skade for frisørerne, som så kunne få fjernet en del af deres hjerneceller. Det er meget vigtigt, at den bedre regulering handler om at fjerne overflødige ting, og ikke ting, der rent faktisk har en effekt i sikring af ordentlige arbejdsvilkår og vilkår for forbrugerne, hvad angår fødevarer sikkerhed og sikkerhed for produkter. Kan ministeren bekræfte, at det er regeringens holdning?

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Til Søren Søndergaard: Det kan jeg bekræfte. Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt Europa taber konkurrenceevne i fremtiden, det er et spørgsmål om, at Europa taber konkurrenceevne nu. Det gør vi i forhold til at fastholde investeringer, eksempelvis på grøn industriproduktion, at fastholde forsknings- og udviklingsmiljøer, som er i den absolutte verdenselite samt at fastholde de største af de største virksomheders udviklingsafdelinger og hovedkvarterer i Europa. Spørgsmålet er, hvordan vi håndterer de problemer, vi står i nu. Det handler ikke om at trække tæppet væk under europæiske lønmodtagerfamiliers levevilkår; tværtimod handler det om at sikre dem bedre og sikrere arbejdspladser. Det burde være sød musik i ørerne på en mand fra Enhedslisten. Det handler om at sikre stærke produktionsarbejdspladser, hvilket vi har skabt i Danmark igennem de sidste 25 år. Se på vindindustrien i Jylland. 20.000-25.000 medarbejdere – med underleverandører. Det er sikre, stærke job, som har bragt familier ind i en bedre økonomi. Det ligger fuldkommen i forlængelse af den økonomiske politik og regeringens industripolitik.

Til Christian Friis Bach angående implementering af lovgivning: Jeg er et hundrede procent enig. Langt hen ad vejen er vi enige om sigtelinjerne i de meget fine taler, der bliver holdt. Det vigtige er, at EU generelt får fokus på implementering. Det skal gå hurtigere, og det skal være mere enkelt for virksomhederne. Der er behov for implementeringstjek i en tidligere fase, så vi er sikre på, at det virker efter hensigten.

Til Alexander Ryle angående styrkepositioner: Ifølge Draghi og Letta er de styrkepositioner, der skal bære europæisk økonomi og industri fremad, de styrkepositioner, som Danmark har brugt de sidste 25 år på at bygge op sammen med industrien. Det er bæredygtige energikilder som vind og vand, energieffektiviseringer, life science, biosolutions, nye teknologier for droner, grøn skibsfart osv. På alle disse styrkepositioner står Danmark meget stærkt, også globalt. Vi er faktisk ret godt stillet, og vi er på mange måder et billede på det, der her tales om.

Alexander Ryle spørger til formuleringen om, at offentlige midler bør understøtte mobilisering af private midler. Det er korrekt, at der er statsstøtteelementer i spil nu. Der er en åbning for, at EU's medlemslande kan bruge statsstøtte, f.eks. på vind og power-to-x, hvilket vi gør i Danmark. Vi bør ikke bare fastholde, men også udbygge vores styrkepositioner. Det er med til at generere privatkapital ind i industrierne. Vi er nu på vej ind i anden runde, og vi kan se, at med et statsstøttebidrag følger der ret store private investeringer i eksempelvis vind- og power-to-x-industrien. Vi støtter på mange måder, og Liberal Alliance må gøre op med sig selv, hvordan man ser på EU-budgettets retninger for strategisk understøttelse af f.eks. grøn omstilling. Jeg synes, det er den rigtige måde at gøre det på. Det kan være, Liberal Alliance er uenige, men selv om det kan være svært at komme til disse midler hurtigt nok – hvilket er en af de nuværende udfordringer – så har det været med til at sikre en omstilling i den retning i EU. Det synes jeg man skal fortsætte med. Vi skal sørge for, at det bliver hurtigere og nemmere at komme til midlerne.

Til Theresa Scavenius angående forskningsmiljøerne: Binder vi det hele meget hårdt, og er der slet ingen frihed i forskningsmiljøet til at gøre, hvad man vil? Sådan oplever jeg det ikke. Det kan man diskutere længe, men det synes jeg du skal gøre med uddannelses- og forskningsministeren. Jeg kan fortælle om, hvad vi har gjort på erhvervsområdet på det seneste, hvad vi har været med til at understøtte, og hvilke fora der blomstrer i øjeblikket. Quantum House Denmark er verdens førende forsknings- og innovationsmiljø på den fineste af den fineste teknologi. BII (BioInnovation Institute), som er Novo Nordisk-drevet, hvor der er privatkapital, fondskapital og offentlig interesse i at udvikle nye life science-produkter og biosolutionsprodukter. Det er et fantastisk projekt.

I vores aftale om life science fra i går er der beskrevet en vision om at skabe det, vi kalder Innovation District Copenhagen, som handler om at samle forsknings- og uddannelsesinstitutioner, venturekapital, fondskapital og unge studerende i det samme miljø. Det kan bidrage til at få lukket innovationsgab mellem EU og eksempelvis USA, fordi det vil tiltrække flere iværksættere og mere kapital, som kan betyde, at vores virksomheder kan skalere. Også der står vi lidt fra hinanden, men jeg fornemmer, at vi er enige om, hvor vi skal hen, og vi er sådan set godt på vej. Ingen andre er så aktive på dette område, som vi er i øjeblikket. Det måske årsagen til, at dansk økonomi står ret stærkt i Europa. Vi er 40 pct over EU-gennemsnittet i produktivitet. Det er da ikke så dårligt. Vi er i topti i EU på arbejdskraft med mindst erhvervskompetencegivende uddannelse. 40 pct. af vores industriproduktion er vokset mere end gennemsnittet i EU siden 2021. Vi er nummer tre i EU på grøn eksportandel. Vi er et lille land. Vi er lidt større end Hamborg og omegn, men vi gør det faktisk ret godt, så det synes jeg godt man kan notere sig en gang imellem.

Theresa Scavenius (UFG): Ja, vi gør det godt mange steder, men vi har også ekstrahøje forventninger til velfungerende lande, og derfor er det ikke et argument for, at vi ikke skal kigge alle steder hen.

Jeg siger ikke, at der ikke er forskningsfrihed i Danmark. Jeg siger, at regeringen med universitetspolitikken trækker i en forkert retning. Man gør forskningen mere erhvervsrettet og mere politisk styret, og dét er min bekymring. Ministeren siger, at det handler om, at virksomheder skal kunne skalere op, men det handler jo om den kortsigtede innovation. Vi har brug for den langsigtede, og der er brug for en helt anden type af forskning og forskningspolitik.

Det handler om, hvad vi konkurrerer på. Det ville være godt med en minister, der gør det klart i forhandlingerne i EU, at vi ikke konkurrerer på lønninger eller på at overudnytte vores ressourcer, og at vi dermed ikke ønsker deregulering af miljø- og klimahensyn. Problemet er, at det typisk er miljøregulering eller lønningssområdet, der bliver rykket på, for det er områder, der kan være omkostningsfulde. Det ville være godt med en klarere politisk position.

Jeg er generelt bekymret for en picking the winners-strategi, hvor man har stærke følelser for dem, der er store i øjeblikket, i stedet for at være mere åben. Vi kan være politisk uenige – jeg er mere hayekianer. Det er ikke en politisk opgave at finde ud af, hvem de store aktører er; vi skal lave rammerne.

Angående produktiviteten: Hvis vi trækker Novo Nordisk fra og kigger på de andre brancher, ser det ikke lige så godt ud i forhold til den danske position.

Vil ministeren kommentere på det med bedre regulering? Det handler også om, at vi sørger for, at statens måde at administrere på i forhold til evidens, konsekvensanalyser og evaluering er mere strømlinet. Nogle gange føler jeg lidt, at Danmark er en bananrepublik, hvor vi faktisk ikke rigtig ved, hvad vi gør, for evidens- og konsekvensrapporterne er alt for dårlige, og det er til skade for typisk miljø og klima, men også for virksomheder, som nogle gange bliver fanget i et mærkeligt morads, hvor man ikke rigtig ved, hvad man har besluttet.

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Det er lidt underligt, at jeg som minister skal bekræfte, at vi ikke mener, at man skal konkurrere på løn og lavere miljøstandarder. Det troede jeg at jeg havde sagt. Der er ikke grund til at stille det spørgsmål mere i hvert fald. Vi skal konkurrere på bl.a. nye teknologier, forskning og udvikling – og det gør ikke noget, at den er målrettet, så vi er sikre på, at vi finder svarene lidt hurtigere på de områder, vi gerne vil bevæge os på.

I forhold til Europas erhvervspolitiske udfordringer har Danmark i de sidste 15-20 år fokuseret vores erhvervsindustripolitik rigtigt, og det her resulterer i nogle rammer, som gør, at vi står meget stærkt på de områder, der tales om i EU lige nu. Det er derfor, de andre kigger mod Danmark. Vi skal bare være endnu stærkere, og derfor tager vi initiativer som f.eks. rød løber for produktionsvirksomheder og life science-strategi. Inden så længe kommer vi til at kigge på biosolutions, og hvordan vi kan fremme grøn skibsfart. På alle områder er der massive investeringer fra virksomheder, privat kapital i forskning og udvikling samt fra det offentlige. Der er tusindvis af arbejdspladser tilknyttet, som hver eneste gang, vi udvikler området i en mere bæredygtig, grøn og fremtidsorienteret retning, bliver mere sikre job. Det er det modsatte af at konkurrere på løn og lavere miljøstandarder. Jeg forstår slet ikke, at man kan finde på at stille det spørgsmål. Jeg har aldrig nogen sinde antydnet, at det kunne være vejen frem.

Vi skal helt generelt have fokus på byrder, og det er dejligt, at vi er kommet til at diskutere, hvad bedre regulering helt konkret betyder. Hvad man nationalt mener om evidensbaseret lovgivning osv. er en spændende diskussion, men det ligger måske lidt ud over mødet i dag. Vi har selvfølgelig fokus på konsekvensvurderinger af den lovgivning, vi har gennemført nationalt. Det kan man se udførligt i hver eneste lovgivning, og vi skal selvfølgelig hele tiden være bedre til at sikre, at bedre regulering også gælder nationalt, altså at implementeringen af lovgivningen bliver så nem og smidig som overhovedet muligt for vores erhvervsliv. Vi er en lille åben økonomi, og der er behård

konkurrence på vores styrkepositioner, og vi har en forpligtelse til at sørge for, at det, vi vedtager, rammer plet og er nemt at udføre i virkeligheden med færrest mulige byrder for dansk erhvervsliv.

3. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Siden sidst

a) Orientering om Net Zero Industry Act

KOM (2023) 0161

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Vi har drøftet denne retsakt en del gange i udvalget. Den er nu vedtaget, og nu skal Kommissionen lave en række implementerende retsakter. De skal bl.a. præcisere de nye krav til bæredygtighed og modstandsdygtighed, når f.eks. en kommune skal købe grønne teknologier.

De nye udbuds krav skal gøre det mere attraktivt for europæiske virksomheder at producere grønne teknologier i EU.

Reglerne har betydning for danske virksomheders muligheder for at deltage i udbud af offentlige projekter. Vi har skærpet fokus på, at kravene kommer til at give mening for danske virksomheder.

b) Orientering om Etablering af E-erklæring tbf. Udstationering af medarbejdere

KOM (2024) 0531

Erhvervsministeren (Morten Bødskov): Kommissionen har den 13. november 2024 fremsat et nyt forslag til forordning om etablering af en e-erklæring til brug for udstationering af medarbejdere.

Der er lagt op til, at det vil være frivilligt for medlemslandene at gøre brug af e-erklæringen. Hensigten med forslaget er at gøre det mindre byrdefuldt for virksomheder at udstationere medarbejdere i EU.

Jeg vender tilbage til udvalget med forslaget på et senere tidspunkt.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 4065 (transport, telekommunikation og energi – transport) den 5. december 2024

Rådsmøde 4065 – Bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 105 (kommenteret dagsorden)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Alle sager er til orientering. De er tidligere forelagt til forhandlingsoplæg.

Se generelle bemærkninger om forelæggelsen under punkt 4.

1. Europa-Kommissionens forslag til ændring af forordning (EF) 261/2004 om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser, og forordning nr. 2027/97 om luftfartsselskabernes erstatningsansvar ved luftbefordring af passagerer og deres bagage

– *Politisk drøftelse*

KOM (2013) 0130

EUU alm. del (20241) – Bilag 80 (Transportministeriets non-paper af 5/11-24)

Rådsmøde 3394 – transport, tele og energi – Bilag 7 (skriftlig forelæggelse af 9/6-15)

EUU alm. del (20131) – Bilag 302 (udvalgsmødereferat side 639 FO, forhandlingsoplæg forelagt 7/2-14)

EUU alm. del (20121) – Bilag 472 (udvalgsmødereferat side 1345 FO, forhandlingsoplæg forelagt 7/6-13)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Medlemsstaterne skal blot drøfte, om vi ønsker at genåbne forhandlingerne. Såfremt vi beslutter det, har jeg et forholdsvis gammelt mandat fra den 10. juni 2013, men så tænker jeg, at jeg kommer tilbage for at få et nyt mandat for god ordens skyld.

Theresa Scavenius (UFG): Hvad er præmissen for, hvornår ministeren vil forelægge et nyt forhandlingsoplæg? Jeg synes på en måde, at mandatet måske er udløbet, når det er så gammelt.

Transportministeren (Thomas Danielsen): Jeg er enig i, at det er et meget gammelt mandat. Nu tager vi en drøftelse, hvor jeg ikke har brug for mandat, men vi stiller os fra dansk side positive over for at tage flypassagerrettighederne op igen. Det har man jo forsøgt for mange år siden, og så gik det i dvale på grund af covid-19 osv. Nu forsøger man så at tage det op igen, og det er vi positive over for. Såfremt vi gør det, kommer jeg selvfølgelig med et nyt forhandlingsoplæg.

Henrik Møller (S): Det er nok ikke det ældste mandat, som udvalget skal arbejde med. Men det er jo ikke alderen, der alene afgør diskussionen omkring mandatet; det er jo indholdet. Hvis indholdet ændrer sig, skal det selvfølgelig drøftes og diskuteres i forhold til mandatet.

Theresa Scavenius (UFG): Hvis der er gået 10 år, kan det være, at alle positioner har ændret sig. Men det er en anden og intern diskussion i udvalget.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om passagerrettigheder i forbindelse med multimodale rejser

– *Generel indstilling*

KOM (2023) 0752

EUU alm. del (20231) – Bilag 656 (udvalgsmødereferat side 46, senest behandlet i EUU 12/6-24)

EUU alm. del (20231) – Bilag 516 (udvalgsmødereferat side 33 FO, forhandlingsoplæg forelagt 12/4)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Det handler om, hvordan reglerne skal være, hvis man har købt to billetter af én operatør. Det ungariske formandskab går efter at opnå en generel indstilling på det kommende rådsmøde, og vi mener, at forslaget har bevæget sig i den rigtige retning i forhold til forhandlingsoplægget.

Christian Friis Bach (V): Vi har drøftet passagerrettigheder i forbindelse med de multimodale rejser tidligere. Det er mit indtryk, at der sniger sig flere og flere undtagelsesbestemmelser og alle mulige specifikke situationer ind i den lovgivning. Kan ministeren sætte lidt flere ord på konkurrenceevne i Europa og unødigt bureaukrati og regler? Nærmer vi os en grænse, hvor bureaukratiet måske overstiger de gevinster, vi kan få for passagererne? Transportministeren har sat sig for at fjerne 40 pct. af regler og love i ministeriet. Stor ros for det. Hvis ministeriet fandt det efterhånden lidt komplicerede, administrativt tunge forslag i skuffen i Transportministeriet og det kun gjaldt for Danmark, ville man så droppe det og i stedet prøve at se på, om man skulle styrke lovgivningen omkring de enkelte transportformer, så man måske fik en bedre regulering der?

Transportministeren (Thomas Danielsen): Helt generelt er fokus nationalt at få færre regler, færre administrative byrder og brug for færre bureaukrater. Det bestræber vi os selvfølgelig også på i EU. Vi oplever desværre ofte, at det kan blive unødigt komplekst. Men helt generelt synes vi faktisk, at det har bevæget sig i en langt bedre retning.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 261/2004, (EF) nr. 1107/2006, (EU) nr. 1177/2010, (EU) nr. 181/2011 og (EU) 2021/782 for så vidt angår håndhævelse af passagerrettigheder i Unionen

– *Generel indstilling*

KOM (2023) 0753

EUU alm. del (20241) – Bilag 96 (udvalgsmødereferat side 36 FO, forhandlingsoplæg forelagt 11/10-24)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Jeg har orienteret udvalget den 9. februar 2024, og den 11. oktober 2024 forelagde jeg forhandlingsoplæg. Intentionen bag forslaget er at styrke passagerrettighederne, både inden for søfart, luftfart, bus og jernbanetransport, og derved gøre den kollektive transport bedre. Der er tale om et forslag, som i store træk viderefører eksisterende regelsæt. Regeringen støtter intentionerne bag forslaget. Vi mener, at det har bevæget sig i den rigtige retning i forhold til det mandat, vi har givet, og det ungarske formandskab forsøger at opnå en generel indstilling til det kommende rådsmøde den 5. december 2024. Det er vurderingen, at vi også kan nå i mål med det.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 92/106/EØF for så vidt angår en støtteramme for intermodal godstransport og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1056 for så vidt angår beregning af besparelser i eksterne omkostninger og generering af aggregerede data

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2023) 0702

EU-note (20231) – E 10 (EU-note af 4/12-23)

EUU alm. del (20231) – Bilag 525 (udvalgsmødereferat side 26 FO, forhandlingsoplæg forelagt 26/4-24)

EUU alm. del (20231) – Bilag 656 (udvalgsmødereferat side 46, senest behandlet i EUU 12/6-24)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Revisionen af direktiv om kombineret transport er kompliceret. Det ungarske formandskab vil fremlægge en fremskridtsrapport. Kommissionen fremsatte deres forslag den 7. november 2023, og idéen er, at man skal kunne kombinere transport, som skal munde ud i en mere klimavenlig transportform med færre udledninger, mindre støj og mindre trængsel. Det skal ske, ved at man kombinerer traditionel landevejstransport med søfarts-transport eller banetransport.

Vi kan roligt sige, at der har været mange bekymringer fra mange lande. Derfor er det kun en meget tidlig fremskridtsrapport, der bliver lagt op til. Men det er vigtigt for Danmark, at vi fortsat arbejder videre på at sikre, at de transportformer, der skal fremmes, faktisk er bedre end rene vejtransporter, selvfølgelig økonomisk, men især også for klimaet. Det giver ikke mening at lave støttet kombineret transport, som ikke engang er bedre for klimaet. Og her er det jo særligt et spørgsmål om, hvor lange afstande man transporterer over.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg synes, det er en rigtig god idé at fortælle om processen i alle sagerne. Men ministeren fortæller meget om, at det går i den rigtige retning, og at der er bekymringer fra andre lande, men ikke konkret, hvad udviklingerne er helt specifikt, og hvor Danmark står, også i forhold til det mandat, ministeren har fået. Kan ministeren komme et spadestik dybere? Jeg er især interesseret i det intermodale i forhold til godstransport, men også de andre sager, for at få en mere substantiel forståelse af, hvad status for sagerne er.

NOT **Transportministeren (Thomas Danielsen):** Til Theresa Scavenius: Det er helt ærligt en lille smule udfordrende, fordi jeg har fem sager med, hvor der er mange bevægelser i forhandlingerne osv. Jeg kan oversende noget på skrift om, hvad det præcis er for nogle bevægelser, vi ser.

Theresa Scavenius (UFG): Det er fint med de skriftlige vurderinger. Det var svært at læse ud af det lange samlenotat, hvad der var det nye, så man kunne have mere fokus på det. Vi kan godt tage en diskussion om forslagene en gang til, men den har vi sådan set haft, og ministeren har fået sit mandat. Så det er ikke for at gentage min holdning til de forskellige ting. Men det kunne være rigtig fint at få en orientering om det, for det er faktisk ret spændende at følge. Vi har tit snakket om, at vi diskuterer sagerne, men så forsvinder de lidt fra vores bord.

Transportministeren (Thomas Danielsen): Samlenotaterne skal være bedst mulige set med jeres briller. Vi noterer det, I ønsker mere fokus på, og så prøver vi at få lavet et opfølgende notat om de konkrete bevægelser.

5. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om den EU-dækkende virkning af visse frakendelser af førerretten

– *Generel indstilling*

KOM (2023) 0128

EUU alm. del (20231) – Bilag 689 (udvalgsmødereferat side 20 FO, forhandlingsoplæg forelagt 28/6-24)

Transportministeren (Thomas Danielsen): Udvalget er blevet orienteret om sagen tidligere. Sidste gang var den 28. juni 2024, hvor jeg forelagde forhandlingsoplæg. Forslaget går grundlæggende ud på at sikre en konsekvent håndhævelse af førerretsfrakendelser ved alvorlige overtrædelser af færdselsloven begået i hele EU. Hvis der sker en førerretsfrakendelse for en person med dansk kørekort i Frankrig, skal de skrive til Danmark, og så skal de danske domstole forholde sig til, om det giver anledning til en førerretsfrakendelse i hele EU. Det er kun førerretsudstederlandet, som kan fratage det i hele EU. Det er ambitionen med forslaget, og det betyder konkret, at Danmark ville blive forpligtet til at anerkende førerretsfrakendelse af personer med dansk kørekort, som er blevet idømt det i et andet medlemsland – hvis det altså er noget, som vi vil frakende kørekort for i Danmark.

Dernæst har det bevæget sig i en positiv retning, når man kigger på bekymringer i forhold til bureaukrati, det vil sige, hvor lang tid har man til at foretage afgørelsen? Vi var bekymrede for 15-dagesreglen osv. Men alt i alt kan vi stille os positivt over for en række af de kompromisforslag, formandskabet har arbejdet med. Især det med tidsfrister har hjulpet en hel del.

Vi mener, at forslaget er på et acceptabelt niveau, og at Danmark kan stemme for en generel indstilling.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Siden sidst:

a) Orientering om præjudiciel sag C-573/22, Foreningen C m.fl.

EUU alm. del (20241) – Bilag 105 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (20222) – Bilag 89 (notat afgivelse af indlæg)

Skatteministeren (Rasmus Stoklund): Jeg vil gerne orientere om en dansk præjudiciel forelægelse for EU-Domstolen, som kan få økonomiske konsekvenser for staten, hvis sagen tabes. Det drejer sig om Domstolens sag C-573/22, Foreningen C m.fl. Der er tale om en præjudiciel sag, som er forelagt af Østre Landsret.

Sagen vedrører fortolkningen af EU's momsdirektiv. Der verserer i øvrigt tre andre retssager ved danske domstole om de samme problemstillinger. Sagens kerne er, om Danmark var berettiget til at lægge moms på licensbetalinger og ændre licenssystemet til en medielicens.

Herudover skal Domstolen tage stilling til, om det var i strid med reglerne, at en mindre del af indtægterne blev anvendt til andre enheders virksomhed end offentlige radio- og fjernsynsforetagenders virksomhed.

Hvis sagen tabes, vil sagsøgerne umiddelbart kunne kræve den eventuelt uretmæssige opkrævede moms tilbage.

Jeg kan ikke præsentere Europaudvalget for et præcist skøn over den mulige samlede tilbagebetaling, men tidligere er det med en vis usikkerhed skønnet, at beløbet kan udgøre i omegnen af 1-1,5 milliarder danske kroner, inklusive renter. Det er ikke muligt at opgøre beløbet nærmere på nuværende tidspunkt, da det præcise beløb bl.a. vil afhænge af, om kravene er forældede.

Jeg skal for en god ordens skyld gøre opmærksom på, at sagen vedrører en periode, som ligger forud for, at det blev besluttet at omlægge licensen til at blive opkrævet via skatten, så sagen har ikke betydning for den nuværende finansiering af offentlige radio- og fjernsynsforetagenders virksomhed.

Dansk holdning og indlæg

I december 2022 blev udvalget orienteret om, at regeringen ville afgive et indlæg i sagen.

Under sagen har den danske regering argumenteret for, at Danmark har været berettiget til at lægge moms på licens og været berettiget til at udvide ordningen til en medielicensordning, så det var muligt at tilpasse licenssystemet til den teknologiske udvikling.

Regeringen har desuden argumenteret for, at det ikke var i strid med reglerne, at en mindre del af indtægterne gik til at finansiere andre enheders virksomhed end offentlige radio- og fjernsynsforetagenders virksomhed.

Generaladvokatens forslag til domsafsigelse

Den 12. september 2024 fremsatte generaladvokaten sit forslag til afgørelse i sagen.

Generaladvokatens forslag til afgørelse flugter med den danske regerings synspunkter i sagen. Generaladvokaten bakker således op om den danske regerings argumentation i sagen.

Hvis Domstolen lægger sig på samme linje som generaladvokaten, er det vurderingen, at sagsøgerne ikke vil kunne få moms tilbage. Forslaget til afgørelse fra generaladvokaten er dog ikke bindende for Domstolen, så dommerne kan i sidste ende træffe en anden afgørelse.

Status i sagen

Processkridtene ved Domstolen er afsluttet, og nu afventer vi selve dommen. Det er forventningen, at dommen vil blive afsagt inden årets udgang eller i begyndelsen af 2025.

Søren Søndergaard (EL): Hvem er sagsøgerne?

Skatteministeren (Rasmus Stoklund): Sagsøger er en forening af borgere i Danmark, som mener, at de uretmæssigt er blevet opkrævet moms. Det er et stort gruppesøgsmål.

Søren Søndergaard (EL): Er det så kun den gruppe, der har sagsøgt, der får moms tilbage? Eller får hele befolkningen moms tilbage, hvis sagsøgerne vinder sagen? Det er jo stort set hele befolkningen, der betalte licens.

Skatteministeren (Rasmus Stoklund): Det vil kun være den gruppe, der har sagsøgt.

Mødet sluttede kl. 10.37.